

621.3

П84

Історія НТУ «ХПІ» у видатних особистостях

Професор
Віктор
Тимофійович
ДОЛБНЯ

До 100-річчя від дня народження

Харків 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Історія НТУ «ХПІ» у видатних особистостях

Є. І. Сокол, А. В. Кіпенський, О. Є. Тверитникова, В. В. Маліков

Професор
Віктор Тимофійович Долбня
До 100-річчя від дня народження

МОНОГРАФІЯ

Рекомендовано Вченою радою НТУ «ХПІ»

Харків
НТУ «ХПІ»
2024

Рецензента:

Салата Г. В., доктор історичних наук, професор, професор кафедри інформаційних технологій, Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ, Україна

Кушлакова Н. М. доктор історичних наук, доцент, професор кафедри соціально-гуманітарної підготовки та психології Західнодонбаського інституту ПрАТ«Міжрегіональна Академія управління персоналом», м. Павлоград, Україна

Рекомендовано Вченою радою Національного
технічного університету «ХПІ», (протокол № 6 від 05.07.2024 р.)

С 59 Сокол Є. І., Кіпенський А. В., Тверитникова О. Є., Маліков В. В.

Професор Віктор Тимофійович Долбня. До 100-річчя від дня народження : монографія. — Харків : ФОП Рубашкін Д. Ю., 2024. — 312 с.: іл.

ISBN 978-617-8001-23-0

Видання присвячене Віктору Тимофійовичу Долбні — видатному вченому в галузі промислової електроніки і теоретичної електротехніки, доктору технічних наук, учаснику Другої світової війни, довічному стипендіату Президента України, заслуженому працівнику вищої школи України та почесному доктору НТУ «ХПІ». Перший розділ окреслює його життєвий та науково-педагогічний трудовий шлях. У другому розділі описано наукову школу В. Т. Долбні. Третій розділ монографії висвітлює його вагомий внесок у підготовку наукових кадрів. А четвертий вміщує спогади колег та друзів про непересічну особистість науковця і педагога, організатора науки В. Т. Долбні.

Видання призначене для науковців, викладачів, студентів і всіх, хто цікавиться історією НТУ «ХПІ» та історією науки України.

This edition is dedicated to Victor Tymofiyovych Dolbnia, an outstanding scientist in the field of industrial electronics and theoretical electrical engineering, Doctor of Technical Sciences, the Second World War veteran, and an honorary doctor of NTU «KhPI». The first chapter outlines his biography and scientific and pedagogical career. The second chapter reveals the scientific school of V. T. Dolbnia. The third chapter of the monograph highlights his significant contribution to the training of scholars. And the fourth contains the memories of his colleagues and friends about the extraordinary personality of scientist and teacher, organizer of science V. T. Dolbnia.

The monograph is addressed to scientists, teachers, students, and everyone who is interested in the history of National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute» and the history of Ukrainian science.

УДК 621.3(09) + 6(09) + 378.6:62(477.54)НТУ «ХПІ»

ISBN 978-617-8001-23-0

Зміст

Передмова	4
Розділ 1. Життєвий та науковий шлях професора В. Т. Долбні	7
1.1. Навчання у школі та війна.....	9
1.2. Демобілізація, навчання і робота у Харківському політехнічному інституті.....	28
Розділ 2. Наукова школа професора В. Т. Долбні	61
2.1. Розвиток топологічного методу аналізу на кафедрі промислової електроніки (<i>Т. В. Миланич</i>).....	65
2.2. Під знаком графа. Розвиток ідей В. Т. Долбні у моїй науковій діяльності (<i>В. Г. Яун</i>).....	74
2.3. Універсальний топологічний простір ознакового опису технічних об'єктів і процесів (<i>М. І. Лазарєв</i>).....	90
2.4. Графоаналітичний метод аналізу та синтезу на координатній площині характеристик перетворювачів електричної енергії та інформації (<i>А. В. Кіпенський</i>).....	106
Розділ 3. Участь професора В. Т. Долбні у підготовці наукових кадрів	121
3.1. Створення та діяльність спеціалізованої вченої ради К 068.39.04.....	123
3.2. Діяльність спеціалізованої вченої ради після реорганізації.....	128
Розділ 4. Спогади колег, друзів, аспірантів	133
Додатки	183